

Вплив COVID-19 на авіаційні перевезення в світі

Досліджено вплив COVID-19 на авіаційні перевезення в світі (міжнародні та внутрішні перевезення). Проаналізовано регіональний розподіл міжнародних авіапасажирів у світі в контексті пандемії COVID-19.

Вірус COVID-19 поширився по всьому світу, не визнаючи кордонів. Це вплинуло на всі галузі, усі сектори та всі аспекти нашого життя, руйнуючи економічні та фінансові втрати та значну невизначеність. В рамках глобальних зусиль щодо стримування спалаху пандемії і захисту здоров'я людей уряди в усьому світі, ввели режими повної або часткової ізоляції, закрили кордони, встановили суворі обмеження на поїздки і випустили рекомендації, які застерігають від поїздок без крайньої необхідності. Оскільки ці заходи призвели до безпрецедентного падіння попиту на авіаперевезення, авіація стала одним з найбільш постраждалих секторів.

Авіація забезпечує єдину в світі швидку транспортну мережу, що робить її необхідною для світового бізнесу. Це породжує економічне зростання, створює робочі місця та сприяє міжнародній торгівлі та туризму.

Авіаційна галузь є генератором значною економічної діяльності та створення робочих місць. Економічна діяльність, безпосередньо пов'язана з авіаційною галуззю, охоплює діяльність авіакомпаній, аеропортів, постачальників аеронавігаційного обслуговування (ПАНО) та інших зацікавлених сторін галузі. Ця діяльність включає здійснення пасажирських і вантажних перевезень, реєстрацію пасажирів, обробку багажу, роздрібну торгівлю на місцях, оформлення вантажів, організацію бортхарчування тощо. Крім того, авіація безпосередньо сприяє створенню робочих місць у виробничому секторі (на підприємствах, які виробляють літаки, двигуни та іншу необхідну техніку), [1].

Індустрія повітряного транспорту підтримує загалом 65,5 мільйона робочих місць у всьому світі. Вона забезпечує 10,2 мільйона прямих робочих місць. В авіакомпаніях, постачальниках аеронавігаційних послуг та аеропортах безпосередньо працює близько 3,5 мільйонів людей. У цивільному аерокосмічному секторі (виробництво літаків, систем та двигунів) працює 1,2 мільйона людей. Ще 5,6 мільйона людей працюють на інших посадах в аеропорту. А також, 55,3 млн. непрямих, індукованих та пов'язаних з туризмом робочих місць підтримуються авіацією [2].

Однією з галузей, яка найбільше покладається на авіацію, є туризм. Сприяючи туризму, повітряний транспорт сприяє економічному зростанню та зменшенню бідності. В даний час приблизно 1,4 мільярда туристів щороку перетинають кордони, більше половини з яких подорожують до пунктів призначення повітряним транспортом [4].

За даними дослідження «Economic Impacts of COVID-19 on Civil Aviation» Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) в 2020 році під впливом пандемії COVID-19 відбулося загальне скорочення авіаперевезень у світі (як міжнародних, так і внутрішніх) приблизно на 60% (2699 мільйонів пасажирів) порівняно з 2019 роком. Також, відбулося загальне скорочення на 50% місць, пропонувані авіакомпаніями та близько 371 млрд. дол. США втрат валових пасажирських операційних доходів авіакомпаній в 2020 році в порівнянні з 2019 роком [1].

Варто зазначити, що під впливом COVID-19 відбулися такі зміни саме щодо **міжнародних пасажирських авіаперевезень** в 2020 році в порівнянні з 2019 роком:

1. Загальне скорочення на 66% місць, пропонувані авіакомпаніями.
2. Загальне скорочення на 1376 мільйонів пасажирів (-74%).
3. Близько 250 млрд. дол. США втрат валових операційних доходів авіакомпаній [3].

А щодо змін саме **внутрішніх пасажирських авіаперевезень**:

1. Загальне скорочення на 38% місць, пропонувані авіакомпаніями.
2. Загальне скорочення на 1323 мільйони пасажирів (-50%).
3. Близько 120 млрд. дол. США втрат валових операційних доходів авіакомпаній.

Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО) видала прогнозні дані щодо впливу COVID-19 на світові регулярні пасажиропотоки на 2021 рік (попередні оцінки) порівняно з 2019 роком, де зазначено, що загальне скорочення від 31% до 38% місць, пропонувані авіакомпаніями. А також, прогнозується загальне скорочення від 1823 до 2265 мільйонів пасажирів (-41% до -51%) та приблизно 267 - 329 млрд. дол. США втрат валових пасажирських операційних доходів авіакомпаній в 2021 році в порівнянні з 2019 роком [6].

Прогнозні дані ІКАО щодо впливу COVID-19 **на міжнародні пасажирські авіаперевезення** в 2021 році:

1. Загальне скорочення на 52% до 63% місць, пропонувані авіакомпаніями.
2. Загальне скорочення з 1143 до 1384 млн пасажирів (-62% до -75%).
3. Приблизно 203–247 млрд. дол. США втрат валових операційних доходів авіакомпаній [3].

Прогнозні дані ІКАО щодо впливу COVID-19 **на внутрішні пасажирські авіаперевезення** в 2021 році:

1. Загальне скорочення від 16% до 20% місць, пропонувані авіакомпаніями.
2. Загальне скорочення з 682 до 881 млн пасажирів (-26% до -33%).
3. Втрати валових операційних доходів авіакомпаній від 64 до 82 мільярдів доларів США [6].

На Європу та Азійсько-Тихоокеанський регіон припадає разом близько 70% світових міжнародних авіаперевезень у 2020 році, Близький Схід та Північна Америка мають по 9% пасажиропотоку, Латинська Америка і Карибський басейн – 8% та Африка – 5% [3], (рис. 1.):

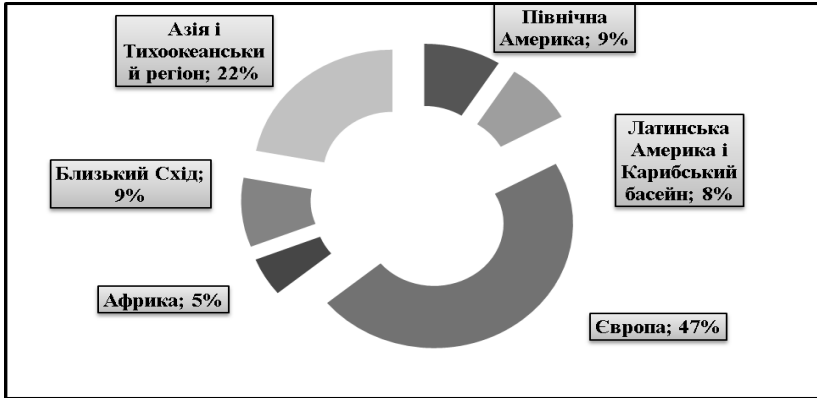

Рис. 1. Регіональний розподіл міжнародних авіапасажирів у 2020 році, (%).
Примітка. Побудовано автором за даними Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО).

За даними дослідження Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) в 2020 році в порівнянні з 2019 роком Європа перевезла лише 370 млн. пасажирів, що в 2,3 рази менше (856 млн. пасажирів в 2020 році), Азійсько-Тихоокеанський регіон перевіз 172 млн. пасажирів, що майже в 3 рази менше 496 млн. пасажирів в 2020 році), Близький Схід 71 млн. пасажирів проти 147 млн. пасажирів в 2020 році та Північна Америка 71 млн. пасажирів проти 159 млн. пасажирів в 2020 році, Латинська Америка і Карибський басейн 60 млн. пасажирів проти 118 млн. пасажирів в 2020 році та Африка 39 млн. пасажирів проти 74 млн. пасажирів в 2020 році, [1], (рис. 2.):

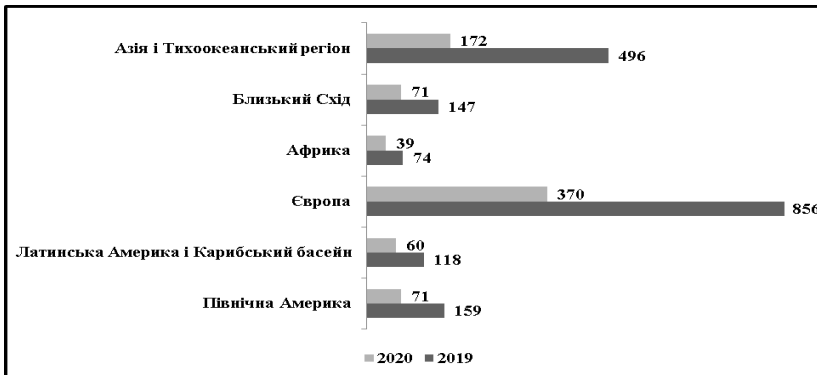

Рис. 2. Кількість міжнародних авіапасажирів за регіонами у 2020 році в порівнянні з 2019 роком, (млн. пасажирів).

Примітка. Побудовано автором за даними Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО).

Таким чином, в 2020 році відбулося зменшення авіаперевезень пасажирів в усіх регіонах світу під впливом короно вірусної інфекції [3].

Приблизний вплив на пасажиропотік, ємність ринку та доходи авіації за регіонами світу в 2020 році відображено в табл. 1:

Таблиця 1

Вплив COVID-19 на пасажиропотік та доходи в авіації за регіонами у світі в 2020 році

Регіон	Ємність ринку, %	Кількість пасажирів, млн. осіб	Дохід, млрд. дол. США
Північна Америка	-43%	-599	-88
Латинська Америка і Карибський басейн	-53%	-199	-26
Європа	-58%	-769	-100
Африка	-58%	-78	-14
Близький Схід	-60%	-132	-22
Азія і Тихоокеанський регіон	-45%	-921	-120

Примітка. Складено автором за даними Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО).

Також, варто відмітити лобальний вплив COVID - 19 на авіацію, туризм, торгівлю та економіку в 2020 році, а саме [6]:

Аеропорти: за оцінками Міжнародної радг аеропортів (АСІ), втрати аеропортів становлять приблизно 64,6% пасажиропотоку та 66,3% або більше 125 мільярдів доларів США доходів в аеропортах у 2020 році порівняно зі звичайним бізнесом.

Авіалінії: за даними Міжнародної асоціації повітряного транспорту (ІАТА) відбулося зниження доходу пасажирських кілометрів на 65,9% (RPK, як міжнародні, так і внутрішні) у 2020 році порівняно з 2019 роком [2].

Туризм: за даними Світової туристичної організації (UNWTO) відбулося зниження надходжень від міжнародного туризму на 1,3 трлн. дол. США у 2020 році порівняно з 1,5 трлн. дол. США, отриманих у 2019 році.

Торгівля: за даними Світової організації торгівлі (СОТ) відбулося падіння світового обсягу торгівлі товарами на 5,3% у 2020 році порівняно з 2019 роком.

Світова економіка: за оцінками Міжнародного валютного фонду (МВФ) та Світового банку (СБ), відбулося скорочення світового ВВП до - 3,3% до -4,3% у 2020 році, що набагато гірше ніж під час фінансової кризи 2008-2009рр.

Оцінюючи економічний вплив на цивільну авіацію, ІКАО працює з багатьма різними сценаріями, щоб відобразити дуже невизначений характер поточної ситуації та швидко мінливого середовища. Фактичний шлях врешті-

решт залежатиме від різних факторів, серед іншого, тривалості та масштабів спалаху та заходів стримування, наявності державної допомоги, довіри споживачів та економічних умов.

Висновки

Таким чином, різке скорочення авіаперевезень викликало серйозний дефіцит ліквідності в авіаційній галузі, що наражає на небезпеку її фінансову життєздатність і ставить під загрозу мільйони робочих місць, що залежать від галузі. Всі зацікавлені сторони в області авіації: авіакомпанії, аеропорти, постачальники аеронавігаційного обслуговування (ПАНО) і виробники авіаційно-космічної продукції стикаються з проблемами забезпечення безперервності своєї діяльності.

Останнє дослідження ІКАО «Economic Impacts of COVID-19 on Civil Aviation» щодо економічного впливу COVID-19 на цивільну авіацію показало, що в 2020 році світовий обсяг пасажирських перевезень скоротився на 60% або на 2,7 млрд чоловік в порівнянні з 2019 роком. Короткострокові прогнози показують, що галузі доведеться стикатися зі слабким попитом на перевезення протягом тривалого часу. Потенційне погіршення економічної життєздатності сектора в майбутньому може вплинути на баланс авіаційної екосистеми, що може мати далекосяжні наслідки для економіки на всіх рівнях в цілому. Тому авіаційним компаніям необхідно терміново вжити сміливі і рішучі і кроки, спрямовані на зміцнення свого фінансового становища і зменшення наслідків величезного дефіциту доходів. Не менш важливо, щоб держави вжили належних заходів для стабілізації і підтримки авіаційної галузі, яка перебуває у важкому фінансовому положенні, з тим щоб авіація могла і надалі відігравати ключову роль в забезпеченні зв'язності повітряних сполучень, стимулюванні національної економіки та створення робочих місць, а також сприяти загальному підйому економіки.

Список літератури

1. Economic Impacts of COVID-19 on Civil Aviation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.icao.int/sustainability/Pages/Economic-Impacts-of-COVID-19.aspx>.
2. IATA Annual Review 2020. URL: <https://www.iata.org/contentassets/c81222d96c9a4e0bb4ff6ced0126f0bb/iata-annual-review-2020.pdf>.
3. Офіційний сайт Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icao.int>.
4. Офіційний сайт Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iata.org/index.htm>.
5. Economic Development of Air Transport [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.icao.int/sustainability/Pages/default.aspx>.
6. Analysis of Economic Impacts of COVID-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.icao.int/sustainability/Pages/IHLG.aspx>.